Idyllische Châteaux Hotels en Restaurants in Zuid-Limburg

Camille Oostwegel weet meerdere zintuigen tegelijkertijd te kietelen...

Château St. Gerlach, in het dorp Houthem bij Valkenburg aan de Geul, leerde hij goed kennen door zijn vriendschap met de oudste zoon van de boer van het Château. Tijdens zijn lagere schooltijd bracht hij er vele uren door en hielp mee op de boerderij. Niemand, ook hijzelf niet, kon toen al bevroeden dat Camille Oostwegel jaren later de eigenaar zou zijn van Hotel-Restaurant Château St. Gerlach.

Tekst: Robin Jochems Foto's: Bastiaan van Musscher

Zijn familie is voor Camille Oostwegel altijd een grote bron van inspiratie geweest. Zijn grootvader van moeders zijde, die zowel patissier als een groot ondernemer was - en als eerste in Nederland stokbrood op de markt bracht - verkocht op veertigjarige leeftijd zijn zaak in Maastricht. Hij verliet de stad om in Houthem de kubistische villa Casa Blanca te laten bouwen. Casa Blanca, dat uit twee delen bestaat, ligt schuin tegenover Château St. Gerlach en is tegenwoordig zowel Frans Consulaat, het hoofdkantoor van het bedrijf van Oostwegel, als diens privé adres.

Overgrootvader van vaders zijde was aannemer. Een vakgebied waarin ook Camille later terechtkwam, zij het zijdelings als restauratie expert. Zijn vader was tandarts in Heerlen, maar bovenal een groot amateur

kok. Gastronomie vormde een belangrijk thema in zijn leven. Door zijn vader ontwikkelde Camilleke zijn passie voor eten en drinken. Toen hij later op de hotelschool belandde, betekende dat weliswaar een breuk met de normale gang van zaken in de familie - broers, neven en nichten gingen tenslotte allemaal naar de universiteit - toch was zijn vader zeker zo trots op hem. De flamboyante oudoom Jeu tenslotte, droeg bij aan de ontwikkeling van de jonge Camille tot Bourgondiër én tot een echte man van de wereld.

Zonder geld en zonder schulden

Al in zijn studententijd maakte Oostwegel van dichtbij een complexe restauratie mee: Kasteel Bethlehem, het onderkomen van de Maastrichtse Hogere Hotelschool, werd grondig opgeknapt. Oostwegel werd er als voorzitter Cultureel van de studentenvereniging nauw bij betrokken. Ook in die tijd zag hij al de mogelijkheden van Maastricht, dat sterk in ontwikkeling was. Maastricht kreeg een universiteit en een academische ziekenhuis, daarnaast ging de centrale ligging in de Euregio een grotere rol spelen. Maastricht en omgeving zou zijn uitvalsbasis worden. Maar eerst wilde hij elders ervaring opdoen.

Oostwegel solliciteerde bij Novotel. Hij wilde graag in zijn favoriete land Frankrijk werken. Als eerste niet-Fransman werd hij aangenomen en startte in 1972 in Lyon. In de acht jaar die daarop volgden, vervulde hij voor Novotel verschillende functies op tal van locaties, de laatste als directeur in Breda. Oostwegel: 'De combinatie gastronoom, gastheer zijn en een eigen toko runnen, het zelf de baas spelen en resultaten zien, dat was mijn grootste ambitie.' En dus nam hij ontslag bij Novotel. Als vrijgezel zonder geld, maar ook zonder schulden, zette hij zijn eerste schreden op het ondernemerspad en ging op zoek naar een plek om zijn ambities de realiseren.

Voor eigen rekening en risico

Oostwegel had in eerste instantie zijn oog laten vallen op het schitterende Château Neercanne, dicht tegen de Belgische grens bij Maastricht. De eigenaar, Koninklijke Brand Bierbrouwerij uit Wijlre, zocht iemand die voor eigen rekening en risico de exploitatie op zich wilde nemen. Oostwegel was echter jong en ongetrouwd en werd op dat moment niet geschikt bevonden.

Enkele maanden later diende de mogelijkheid van Kasteel Erenstein, in het voormalige mijnwerkersstadje Kerkrade, zich aan. De uitspanning, die al vijf jaar een kwakkelend bestaan leidde, bleef in eigendom van de gemeente en moest verbouwd en ingericht worden. Oostwegel leende geld bij zijn moeder, peuterde fl.250.000,-- bij de ABN los en kreeg een garantie van Brand Bierbrouwerij voor nog eens hetzelfde bedrag. De opening werd groots aangepakt. Alle hoogwaardigheidsbekleders en captains of industry die de regio rijk was, werden uitgenodigd. Reeds in de eerste maand draaide Erenstein al een ton omzet. Op de zolder van het kasteel werd een kunstgalerij ingericht en in de kelder creëerde Oostwegel het drempelverlagende proeflokaal 't Upke. Het scheppen van sfeer en het organiseren van in het oog springende gebeurtenissen was hem inmid-

'St. Gerlach werd internationaal een trekpleister'

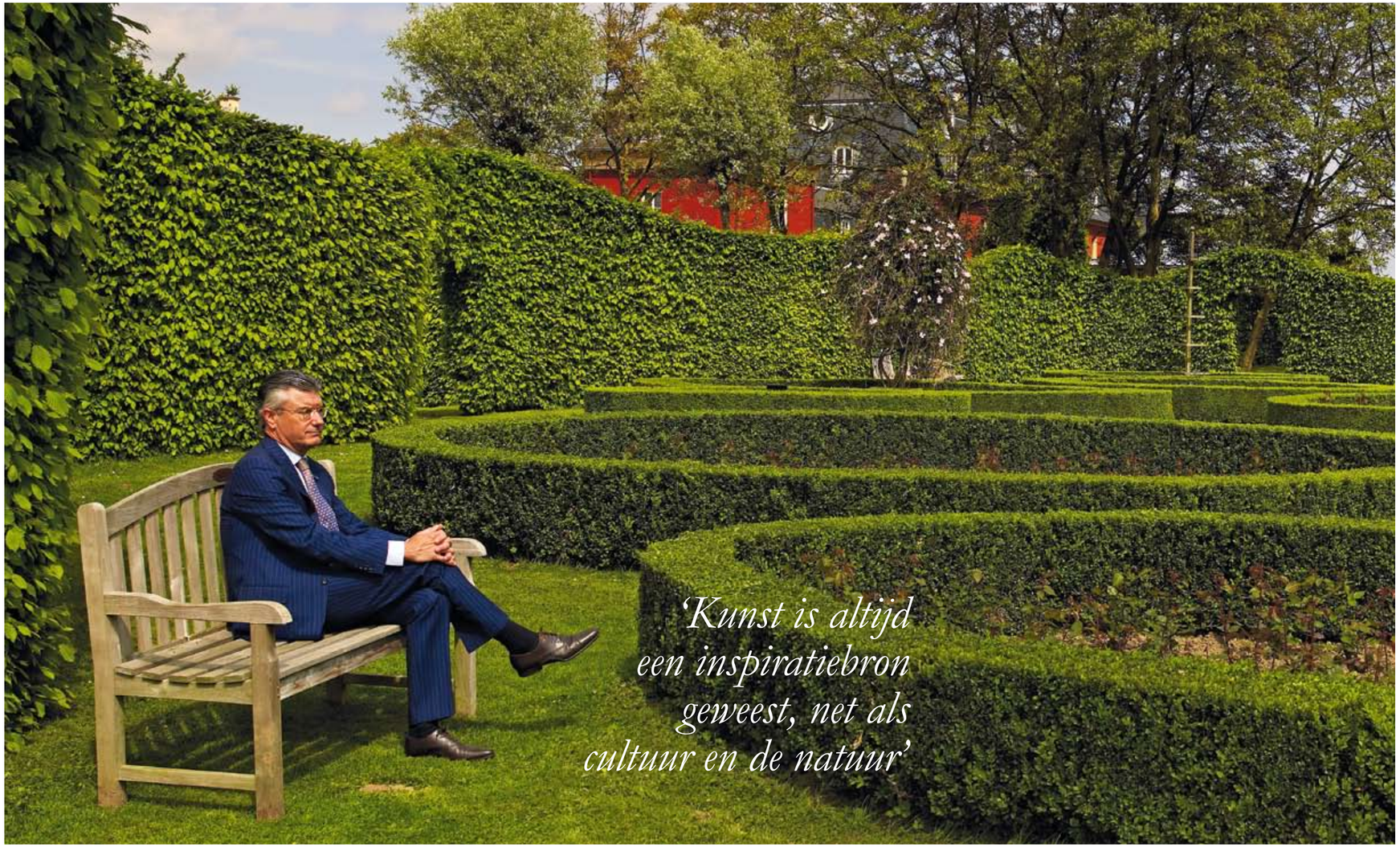

'Kunst is altijd een inspiratiebron geweest, net als cultuur en de natuur'

dels wel toevertrouwd. Oostwegels eerste horeca succes in een lange rij was een feit en er zouden er nog vele volgen.

Binnen een maand na de opening van Erenstein dacht Oostwegel al aan een uitbreiding met hotelkamers. Tegenover het kasteel lag de bijna vervallen Hoeve Brughof. Dé geschikte plek voor het realiseren van 45 hotelkamers. Met een mix van zakelijke en privé gasten zou het de ideale combinatie vormen met het restaurant in Kasteel Erenstein. Drie maanden na de start van de restauratie van Hoeve Brughof stuitte Oostwegel op de Winselerhof. Een prachtige, maar vervallen hoeve, mooi gelegen in het Strijthagerbeekdal. Toen bleek dat de Brughof winstgevend zou zijn en Oostwegel een formule voor de Winselerhof had bedacht, zette hij door. 'Uiteindelijk kocht ik de hoeve, in het voorjaar van 1985.' De Winselerhof kreeg een Italiaans thema, met twee restaurants en stijlvol ingerichte hotelkamers. Oostwegels vrouw Judith, waarmee hij in 1984 trouwde, kreeg een steeds grotere rol in de onderneming. Tijdens het maken van de bruidsfoto's bij het toen nog vervallen Château St. Gerlach beloofde hij zijn verbaasde bruid al dat hun koperen huwelijksfeest op St. Gerlach zou plaatsvinden. Aan zelfvertrouwen heeft het hem nooit ontbroken.

Met verve en Michelin ster

In 1984, terwijl er plannen werden gesmeed voor De Winselerhof, nam Camille Oostwegel de exploitatie van Château Neercanne over van Koninklijke Brand Bierbrouwerij. Hij was uitermate geïnteresseerd in de rijke historische cultuur van het monumentale kasteel en de samenhang met de fraaie natuur in de omgeving. Met eigenaar Stichting het Limburgs Landschap kwam Oostwegel na lange onderhandelingen uiteindelijk een erfpachtconstructie voor vijftig jaar overeen, met een verlenging voor eenzelfde periode. 'Toen ik erfpachter werd betekende dat, dat ik de rechten en plichten van een eigenaar kreeg.' Brand had er als huurder al eerder voor gezorgd dat het kasteel werd opgeknapt en ingericht. De restauratie van de buitenkant en het onderhoud vielen echter niet onder de verantwoordelijkheid van Brand. Na de overname ging Oostwegel meteen op zoek naar een zelfstandige directeur. Het werd de enthousiaste Peter Harkema, destijds adjunct-directeur van het befaamde Landgoed Lauswolt in Friesland, die tot op de dag van vandaag Neercanne met verve én Michelinster runt.

In 1988 ging men van start met de grootste mergelrestauratie uit de Limburgse geschiedenis. Anderhalve kilometer terrasmuur werd gerestaureerd. Oostwegel had al vanaf de overname van Neercanne het plan om ook de historische terrastuinen in oude glorie te herstellen. Bij de opening refereerde hij al aan die tuinen: 'Wat op Het Loo kan, moet ook op Neercanne kunnen.' Oostwegel verdiepte zich in de geschiedenis van de baroktuinen en voerde overleg met de conservator van Paleis Het Loo, vergaderde met architect Frans Vandehoek, die ook verantwoordelijk was voor de restauratie van het kasteel, sprak met de stadshistoricus van Maastricht en overtuigde de Rijksdienst voor de Monumentenzorg ervan om de tuinen van Neercanne een beschermde status te geven. Ondanks de aanvankelijke bezwaren van Stichting het Limburgs Landschap heeft Oostwegel met zijn niet aflatende energie uiteindelijk de restauratie van de tuinen gerealiseerd.

Paleis Neercanne

Veel bijzondere gasten hebben in de loop der jaren Château Neercanne bezocht. Natuurlijk was er de Europese top in 1991. Koningin Beatrix bood bij die gelegenheid de Europese regeringsleiders, waaronder Ruud Lubbers, François Mitterrand, Helmut Kohl en John Major, een lunch aan. Majesteit nam voor de gelegenheid haar complete, eigen huishouding mee: eigen meubilair, serviesgoed, tafellinnen, bestek én het eigen personeel. Château Neercanne werd voor een dag Paleis Neercanne. In de eeuwenoude mergelgrot, tegenover de ingang van het kasteel, werd een aperitief gedronken en zetten koningin Beatrix en de regeringsleiders hun handtekening op een speciaal vervaardigd tableau.

Een culinaire gast van naam was Paul Bocuse, de meest befaamde chef de cuisine van de vorige eeuw. Ook prins Albert en prinses Paola van België hebben Neercanne met een bezoek vereerd, twee weken voordat Albert tot koning werd gekroond. Een andere graag geziene gast was cabaretier Toon Hermans, die overigens ook de andere 'huizen' van Oostwegel veelvuldig bezocht.

Internationale trekpleister

Na een ingrijpende restauratie van twee jaar verrichtte mr. Pieter van Vollenhoven op 15 september 1997 de officiële opening van hotel-restaurant Château St. Gerlach. Het betekende voor Camille Oostwegel de kroon op zijn werk. Het proces dat leidde tot de opening van het schitterende monument was op z'n zachts gezegd niet eenvoudig geweest en had vele jaren in beslag genomen. Oostwegel: 'Er heeft bij wijze van spreken bloed gevloeid.' Niet minder dan zeventien partijen met uiteenlopende belangen moesten bij elkaar worden gebracht. Van het kerkbestuur, waaraan de laatste particuliere eigenaar, Baron De Selys de Fanson, het landgoed had nagelaten, dat opgezadeld was met torenhoge successierechten, de Stichting Behoud St. Gerlach met telkens wisselende bezetting tot het Bisdom Roermond en een projectontwikkelaar aan toe. De meningen liepen sterk uiteen. De euforie was dan ook des te groter toen St. Gerlach, dat Oostwegel zo goed kende en waar hij al jaren daarvoor zijn zinnen op had gezet, geheel gerestaureerd en in volle glorie aan de gasten kon worden getoond. St. Gerlach werd internationaal een trekpleister en werd zelfs door George Bush en diens vrouw bezocht.

Het voorlopig laatste, grote project van Oostwegels onderneming was de restauratie van het fraaie gotische Kruisherenklooster in het centrum van Maastricht, en de transformatie tot het Kruisherenhotel. De totstandkoming leest wederom als een jongensboek. Eén ding werd deze keer duidelijk anders aangepakt: de inrichting werd hypermodern. Het lijkt een goede keus om in een internationale stad als Maastricht een heel nieuw marktsegment aan te boren. Henk Vos van Maupertuus in Groningen werd ingeschakeld. Ook weet Oostwegel, op advies van Henk Vos, de befaamde Duitse lichtkunstenaar Ingo Maurer te strikken. Op 8 december 2003 startte de renovatie.

'Wat op Het Loo kan, moet ook op Neercanne kunnen'

Eendje CC

4 september 2005 is een belangrijke dag voor Camille en Judith Oostwegel. Het concern dat ze samen hebben opgebouwd, viert zijn 25-jarig bestaan, én tegelijkertijd vindt de opening van het Kruisherenhotel plaats. Groot is Oostwegels verrassing als hij in verband met het jubileum van alle medewerkers een nieuwe 2CV cadeau krijgt. In verband met zijn benoeming in 2003 tot honorair consul van Frankrijk in Maastricht, natuurlijk met de letters CC (Corps Consulaire) naast het nummerbord. Nog steeds kan men hem regelmatig in zijn 'Eendje' voorbij zien tuffen.

Passie en kwaliteit horen bij de altijd goed geklede ondernemer. Camille Oostwegel noemt zichzelf een zeer ongeduldig man. 'Maar gelukkig heb ik dat ongeduld leren beheersen. Je moet nu eenmaal soms een lange adem hebben, tegelijkertijd vind ik het ook leuk om zo'n gevecht aan te gaan. Ik heb nooit het gevoel gehad dat ik echt aan het werk was; dat ik het niet meer zag zitten.' Hij is niet bang voor de economische crisis. 'Natuurlijk kennen ook wij nu een moeilijke tijd. Gelukkig hebben we tijdig naar de kosten gekeken en gaan we er zeker goed uitkomen. Voorgaande recessies hebben allerlei interessante nieuwe concepten opgeleverd. Wij hebben alle grote investeringen gedaan tijdens een neergaande economie.'

Kunst is voor Oostwegel altijd een inspiratiebron geweest, net als cultuur en de natuur. Hij is dan ook iedere dag wel even in de tuinen van St. Gerlach te vinden. Nieuwe plannen zijn er zeker. Die zijn er altijd. Dat hoort bij de ondernemersgeest die Oostwegel kenmerkt. 'Er is een witte boerderij op het landgoed van St. Gerlach, die ik graag zou verwerven om er een geheel nieuw concept in op te zetten.' Zuid-Limburg is van Camille Oostwegel en Camille Oostwegel is van Zuid-Limburg. 'Er worden mij regelmatig elders projecten aangeboden, maar daar ga ik niet op in. Ik ben erg verknocht aan deze regio.' ■